

Til beslutningsforslag nr. B 58

Folketinget 2012-13

Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 8. maj 2013

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om en selvfinansierende etableringsordning for yngre fiskere

[af Thomas Danielsen (V), René Christensen (DF), Mette Bock (LA) og Lene Espersen (KF)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 5. februar 2013 og var til 1. behandling den 14. marts 2013. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til fødevarerministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (S, RV, SF og EL) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. (sidste) behandling.

Socialdemokratiets, Radikale Venstres, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget bemærker, at yngre fiskere kan have svært ved at etablere sig som selvstændige fiskere. Fiskerierhvervet har ved etablering og udvidelse af fiskerivirksomhed hverken mulighed for at optage fastforrentede obligationslån baseret på fast ejendom eller andre langsigtede fastforrentede lån og skal derfor optage banklån på markedsvilkår.

Flertallet noterer sig, at tidligere garantiordninger (Fiskeribanken) ikke kunne fungere på grund af for lavt deltagerantal og perioder med store rentestigninger, og at deraf følgende konkurser medførte høje præmier. Fiskeribanken blev nedlagt som selvstændigt kreditinstitut i 2008, da risikospredningen faldt i takt med strukturudviklingen i fiskerierhvervet og tabsrisikoen derfor blev for stor.

Flertallet konstaterer, at en statsgaranti baseret på en ny selvfinansierende etableringsordning for yngre fiskere formodentlig også vil have et for lavt deltagerantal til at sikre risikospredning. Dermed vil ordningen blive meget dyr for fiskerne, som kommer til at betale høje renter. Som det var

tilfældet i forbindelse med begrundelsen for at nedlægge Fiskeribanken, vil disse risici – lavt deltagerantal, lille risikospredning – modvirke, at der kan laves en bæredygtig ordning. Desuden vil der være en stor risiko for konflikt med statsstøttereglerne, samtidig med at en sådan ordning forventeligt vil medføre, at priserne på kvoteandele i fiskeriet vil stige, og at der dermed vil ske en kapitalisering af priserne for kvoteandele. Højere omkostninger vil påvirke det samlede erhverv negativt. En sådan etableringsordning vil derfor ikke virke som et element til at lette fiskerierhvervets finansielle udfordringer.

Flertallet lægger vægt på, at der inden for den gældende fiskeripolitiske indsats allerede er flere initiativer, der understøtter yngre fiskeres etablering:

- Der er således mulighed for, at førstegangsetablerede yngre fiskere kan få tildelt kvoteandele af konsumfisk eller industrifisk i 8 år uden beregning.
- Der er mulighed for, at yngre fiskere i op til 3 år kan få stillet en årsmængde sild til rådighed uden beregning.
- Under det nuværende fiskeriudviklingsprogram, som udløber med årets udgang, er der desuden mulighed for at give tilskud til yngre fiskeres førstegangsetablering. I den kommende Hav- og Fiskerifond (2014-2020) er muligheden for at yde opstartsstøtte til yngre fiskere på samme måde som i indeværende periode en del af Rådets delvis generelle indstilling fra oktober 2012. I de kommende forhandlinger med Parlamentet vil man fra dansk side arbejde for, at denne mulighed fastholdes.

Flertallet lægger vægt på, at regeringen har sat stor fokus på små og mellemstore virksomheders finansieringsudfordringer og har iværksat flere initiativer til at understøtte virksomhedernes finansiering. Regeringen har bl.a. med et bredt flertal i Folketinget fået vedtaget udviklingspakken i marts 2012 og kreditpakken i november 2012.

Kreditpakken har bl.a. givet mulighed for, at Vækstfonden som noget nyt kan yde vækstlån, som også kan komme fiskerierhvervet til gavn. Vækstlånordningen er økonomisk selv bærende, således at ordningen ikke løbende skal tilføres nye finanslovsbevillinger og ikke begrænses af statsstøtteproblematikker. Med kreditpakken har Vækstfonden også mulighed for at bevilge vækstkautioner på 75 pct. af lån på op til 2 mio. kr. Der indgår et element af statsstøtte i ordningen, og der er derfor behov for at EU-notificere ordningen, for at den kan åbnes for de primære erhverv. Dette arbejde er igangsat og forventes ikke at give problemer, idet de små vækstkautioners struktur ligger i forlængelse af de eksisterende kautionordninger, der allerede er notificeret.

I Vækstplan DK har regeringen derudover taget initiativ til, at der skabes mulighed for, at pengeinstitutter kan udstede obligationer på grundlag af en portefølje af erhvervslån (sekuritiserings). Det vil gøre det mere attraktivt for bankerne at låne ud til erhvervslivet. Det kan også komme virksomheder inden for fiskerierhvervet til gavn.

Et *mindretal* i udvalget (V, DF, LA og KF) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Forslagsstillerne fra Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti har fremsat nærværende beslutningsforslag på baggrund af en erkendelse af, at de meget høje etableringsomkostninger for yngre fiskere udgør en barriere for mange unge fiskere for at træde ind i fiskerierhvervet som selvstændige. Beslutningsforslaget har til hensigt at være med til at sikre, at yngre fiskere får lettere adgang til finansiering.

V, DF, LA og KF's medlemmer kvitterer for, at fødevarerministeren under 1. behandling af beslutningsforslaget erkendte, at det er forbundet med store udfordringer at etable-

re sig som selvstændig fisker. Derfor står forslagsstillerne uforstående over for, at fødevarerministeren ikke er indstillet på at hjælpe de yngre fiskere med dette beslutningsforslag.

V, DF, LA og KF's medlemmer ønsker at rette opmærksomhed på regeringens egen Natur- og Landbrugskommissionens anbefaling 33, der lyder som følger: »Der bør etableres en ordning for yngre jordbrugere, der sikrer en statslig lånegaranti. Ordningen skal være selvfinansierende og være tilgængelig for effektive, yngre jordbrugere«. V, DF, LA og KF kvitterer for ovenstående anbefaling, som vi også mener bør omfatte for yngre fiskere. Fødevarerministeren har i svar på spørgsmål 3 på B 58 afvist at ændre holdning til beslutningsforslaget, på trods af at Natur- og Landbrugskommissionen netop anbefaler en oprettelse af en lignende selvfinansierende garantiordning for unge jordbrugere.

Endelig kvitterer V, DF, LA og KF for, at fødevarerministeren i svar på spørgsmål 3 på B 58 skriver, at regeringen vil arbejde videre med Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger. Vi ser frem til, at regeringen fremlægger konkrete initiativer for de yngre fiskere, der imødekommer de mange udfordringer, som fødevarerministeren fremhævede under 1. behandling af B 58.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

Jesper Petersen (S) Bjarne Laustsen (S) Karin Gaardsted (S) Orla Hav (S) Pernille Rosenkrantz-Theil (S)

Mette Reissmann (S) Simon Kollerup (S) Camilla Hersom (RV) Lone Loklindt (RV) Lotte Rod (RV) Steen Gade (SF)

Eigil Andersen (SF) Per Clausen (EL) nfm. Henning Hyllested (EL) Stine Brix (EL) Erling Bonnesen (V)

Thomas Danielsen (V) Henrik Høegh (V) Jacob Jensen (V) Hans Christian Schmidt (V) Jan E. Jørgensen (V)

Esben Lunde Larsen (V) Tina Nedergaard (V) René Christensen (DF) fmd. Jørn Dohrmann (DF) Bent Bøgsted (DF)

Dennis Flydtkjær (DF) Mette Bock (LA) Lene Espersen (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	45	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende B 58

Bilagsnr.	Titel
1	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
2	Tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
3	1. udkast til betænkning
4	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 58

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvorfor ministeren ikke længere kan stå ved sin holdning til »Rapport om mulige scenarier for en selvfinansierende yngre jordbrugerordning«, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvorfor ministeren ikke længere kan stå ved sin udtalelse til »Rapport om mulige scenarier for en selvfinansierende yngre jordbrugerordning« vedrørende finansieringsbehov i aktivitetsoplysningerne på finansloven, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om ministeren efter offentliggørelsen af Natur- og Landbrugs-kommissionens rapport har ændret holdning til beslutningsforslaget, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå